Selvitys perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan palvelutuottajana toimimisen jatkosta

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto
10.11.2026
74/00.01.01/2026

Esittelijä Kirkkoherra, Kallion seurakunta Reina Riikka

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto päättää, ettei Kallion seurakunta toimi lukuvuonna 2027-2028 perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan tuottajana.

Käsittely

Päätös

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto 6.10.2026
§ 73

Esittelijä Kirkkoherra, Kallion seurakunta Reina Riikka

Päätösehdotus

Merkitään käyty lähetekeskustelu tiedoksi.

Päätetään

1. arvioida iltapäiväkerhotoiminnan eri jatkovaihtoehtojen lapsivaikutukset
2. valita lapsivaikutusten arvioinnin suorittajiksi Tytti Friberg ja yksi luottamushenkilöistä.
3. tiedottaa valmistelussa olevasta asiasta sekä nykyisten iltapäiväkerholaisten perheitä suoraan että seurakunnan nettisivuilla muita kiinnostuneita seurakuntalaisia.
4. valmistelun pohjalta tehdä päätös iltapäiväkerhon palvelutuottajana jatkamisesta lukuvuodella 2027-2028 marraskuun kokouksessa.

Käsittely

Päätös

Päätettiin

1. arvioida iltapäiväkerhotoiminnan eri jatkovaihtoehtojen lapsivaikutukset
2. valita lapsivaikutusten arvioinnin suorittajiksi Tytti Friberg ja Jenni Puumala.
3. tiedottaa valmistelussa olevasta asiasta sekä nykyisten iltapäiväkerholaisten perheitä suoraan että seurakunnan nettisivuilla muita kiinnostuneita seurakuntalaisia.
4. valmistelun pohjalta tehdä päätös iltapäiväkerhon palvelutuottajana jatkamisesta lukuvuodella 2027-2028 marraskuun kokouksessa.

Selostus

Perusopetuslain (Perusopetuslaki, POL) mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on tukea koskeva päätös tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite. Kunta vastaa toiminnan järjestämisestä. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, yhdessä muiden kuntien kanssa tai se voi hankkia palvelut esimerkiksi järjstöiltä tai yhteisöiltä. Toimintaa tulee järjestää joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana. Kallion seurakaunta on toiminut Helsingin kaupungin palvelutuottajana iltapäivätoiminnan alusta saakka (1999) ja tuottanut palvelua pääasiassa 570 tuntia vuodessa. Iltapäivätoiminnan perusteista ja sisällöstä säädetään Opetushallituksen Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa (määräys OPH-532-2025). Iltapäivätoiminta ei ole tunnustuksellista eikä se sisällä kristillistä kasvastusta.

Kunta saa valtionosuutta perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen (POL 8a§). Aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelun ostaminen tai hankkiminen on kilpailutettava hankintalain mukaisesti jos palveluhankinnan arvo on vähintään kansallisen kynnysarvon suuruinen. Kunta voi periä maksuja, jotka ovat 570 tunnin osalta Helsingissä 100 euroa kuukaudessa.

Seurakunnan näkökulmasta olemme iltapäivätoiminnassa siis palvelutuottaja, jolle kaupunki maksaa tuotetusta yhteismitallisesta palvelusta. Kaupunki osoittaa lapset iltapäiväkerhotoimijoille, valvoo toimintaa sekä maksaa seurakunnalle palvelusta määrittelemänsä korvauksen.

Kallion seurakunta on vastannut alueella iltapäivätoiminnasta useina vuosina merkittävällä osuudella. Viime vuosina Helsingin kaupunki on kuitenkin ohjannut seurakunnalle yhä vähemmän lapsia. Selkeästi vajaa ryhmä ohjattiin Kallion seurakunnan toimintaan vuonna 2022, jolloin asiasta keskusteltiin myös neuvostossa.

Nyt kuluvalle toimintakaudelle Kallion seurakunnan iltapäivätoimintaan haki 40 lasta. Kaupunki kuitenkin ohjasi ryhmään vain 23 lasta, kun ryhmän täysi koko on kahdella ohjaajalla 30 lasta. Asiaan pyrittiin aktiivisesti vaikuttamaan kevään ja kesän aikana tuloksetta. Kaupungilla on oikeus valita ja sijoittaa lapset oman harkintansa mukaisesti. Tänä vuonna Helsingin kaupunki harkitsi niin, että lapset ohjattiin kaupungin itse tuottaman palvelutoiminnan pariin leikkipuisto Linjaan. Kun seurakuntamme iltapäivätoimintaan sijoitetaan selkeästi alle ryhmäkoon mukainen määrä lapsia, tästä seuraa meille budjettihaaste eli käytännössä teemme toiminnalla tappiota ja kompensoimme tätä toimintaa kirkollisverovaroin. Näyttää ilmeiseltä, että Helsingin kaupunki ei ole Kallion seurakunnan näkökulmasta iltapäiväkerhotoiminnassa luotettava kumppani, vaan seurakuntamme iltapäiväkerho toimii tällä hetkellä lapsimäärien puskurina tai kausitasaajana. Koska meillä on tapana palkata työntekijät toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin, taloudellinen riski jää seurakunnan kannettavaksi.

Seurakunnalla on iltapäiväkerhotoimintaan sijoitettu kaksi lastenohjajaa. Heidän viikkotunneistaan noin 70% käytetään iltapäiväkerhotoimintaan. Lopun aikaa lastenohjaajat työskentelevät seurakunnan muussa lapsi- ja perhetyössä. Kallion seurakunnan iltapäiväkerho on alueella erittäin hyvämaineinen toimija. Meidän lastenohjaajamme tekevät laadukasta kasvatustyötä ja kerho on aina suosittu. Palaute kerhoista on ensiluokkaista. Seurakunnalle iltapäiväkerhot ovat toimineet ensikäden ikkunana lapsiperheiden arkeen ja elämään. Olemme saaneet elää merkittävän lapsiperhejoukon tärkeää elämänvaihetta yhdessä ja tukea osaltamme perheitä tärkeässä elämänvaiheessa.

Vuoden 2025 talouden toteumavertailussa on tuotot iltapäiväkerhon tuotot 31 lapsen kerhona olivat 67 522,03 € ja kulut 96 416,64 €. Tuki koostuu kaupungin valtionosuudesta maksamasta tuesta (38 172,03 €) ja kerhomaksuista. Kuluissa on tilan

sisäinen vuokra, kahden iltapäiväkerho-ohjaajan palkat, osuus suntiokuluista sekä kerhon hankinnat mm. elintarvikehankinnat. Seurakunta siis maksaa osan iltapäiväkerhotoiminnasta jo tällaisenaan ja ryhmäkoon pienentyessä tuen osuus pienenee noin kolmanneksen vuoden 2025 luvuista.

Iltapäivätoiminnan järjestämisessä sitoudutaan lukuvuodeksi kerrallaan. Seuraava kysely lukuvuodelle 2027-2028 tulee olemaan joulukuun puolivälissä 2026. Tarkoitus on, että asiaa valmistellaan marraskuun kokoukseen ja tässä kokouksessa käydään lähetekeskustelu asiasta.

Pohditut vaihtoehdot iltapäivätoiminnan osalta tulevaisuudessa ovat seuraavat:

1. Jatketaan nykyisellä toimintamuodolla tietoisena iltapäivätoiminnan taloudellisista riskeistä.
2. Pyritään löytämään kumppani perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan järjestämiseen Kallion seurakunnan tiloissa.
3. Perustetaan oma seurakunnan iltapäiväkerho 1-2 luokkalaisille.
4. Irtaudutaan Helsingin kaupungin palvelutuottajana toimimisesta ja keskitytään sen sijasta erityisesti 2-6 luokkalaisten vapaan iltapäivätoiminnan järjestämiseen.

Lisätiedot

riikka.reina@evl.fi

Selostus

Seurakuntalaiskuuleminen on toimitettu 10.10.-1.11.2027 välillä.

Virkavalmistelussa on selvitetty vaihtoehtoa, jossa tiloissamme toimisi joku tunnettu ja kokenut iltapäiväkerhotoimija. Tämä vaihtoehto ei ole alueen kokonaistilanne huomioiden realistinen.

Iltapäiväkerhotoiminnasta saadut tulot eivät kata sen menoja. Tästä johtuen seurakunta käyttää toimintaan kirkkollisverovaroja. Tällä hetkellä iltapäiväkerhotoiminta kohdistuu vuosittain 20-30 lapseen ja heidän perheeseensä. Iltapäiväkerhotoiminta Kalliossa on erittäin laadukasta ja pidettyä toimintaa, mutta toiminta kohdistuu koko seurakunnan näkökulmasta suppealle käyttäjäjoukolle.

Seurakunnan työntekijämäärä vähenee tulevina vuosina eläköitymisten myötä. Korvausrekrytointeja ei juurikaan voida tehdä, koska seurakunnan kehysmääräraha laskee pidemmällä tähtäimellä, ja samaan aikaan henkilöstökulut kasvavat. Tämä koskee myös varhaiskasvatusta. Mikäli iltapäiväkerhotoimintaa jatkettaisiin, edellyttäisi se eläköitymisten yhteydessä nykyisen kasvatuksen henkilöstön tehtävänkuvien suuntaamista avoimen toiminnan ja loma-ajan leiri- ja retkitoiminnan sijasta iltapäiväkerhoon, mikä vähentäisi nykyisestään muuta kouluikäisten kanssa tehtävää työtä.

Avoin iltapäivätoiminta Kallion kirkolla tavoittaa tällä hetkellä kahtena päivänä viikossa 40-50 eri alle rippikouluikäistä lasta. Lisäksi vapaaehtoisten järjestämään koululaisten kerhotoimintaan osallistuu alueella 35-40 lasta. Iltapäiväkerhotoiminnasta luopumisen yhteydessä avointa toimintaa on mahdollista laajentaa nykyisestä. Toimintaa voidaan joustavasti kohdentaa vuosittain sinne, missä on suurin tarve.

Työntekijöitä on suunnitelmista informoitu yhteisessä työkokouksessa 21.10.2026 sekä erityiesti kuultu iltapäiväkerhon ohjaajia 3.11. ja 4.11. Iltapäiväkerhotyötä tekeville työntekijöille on kerrottu, ettei mahdollinen päätös sisällä irtisanomisia, vaan lastenohjaajien työtehtävät jatkuvat edelleen lasten ja perheiden parissa.

Tilojen käytön osalta seurakunta tekee arvion tilakäytön tarpeistaan tulevaisuudessa kokouksessaan helmikuussa 2027. Mahdolliset tilaluopumiset astuisivat voimaan 1.1.2028.

Lapsivaikutusten arviointi on erillisessä liitteessä. Sen ovat neuvoston päätöksen mukaisesti laatineet Tytti Friberg ja Jenni Puumala.

Lisätiedot

riikka.reina@evl.fi

Jakelu

Helsingin kaupunki, Helsingin seurakuntayhtymä